

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Men djers en usel matt, at föredriswa lagar,
 En Gudamagt, som kan, om hånne så behagar,
 Ge tusend werldar lopp, och ärer hånna det;
 Som fyller alt med kraft, med magt och Majestät.
 Som innan tid och werld sin början hade hunnet,
 De frome kände grant, de ondass antal funnet,
 Som Rifan stakat ut med deras högd och fall,
 Och stunden wet, när alt til intet warda skal.

Jag mig, o Gud! för dig, i frost och asfa kastar,
 Bekänner dig min synd, som själ och hjerta lastar:
 Jag har din eld förtjent, som lågar utan slut;
 Men kasta icke mig från werld och himmel ut.
 Uplys min mörka själ med nådens ljuswa strinuma,
 At hon fördriswa må min otros swarta dimma.
 Mit hjerta rena hells, och där dit tempel gör,
 Så lesfwer jag dit barn, och därpå salig dör.

Rundgörelser.

En resande person, som är född i Sverige, men wilstats 11 år utomlands, och äger färdighet i Franska, Engelska, Italienska och Lyska språken, äskundar condition hos någon Handlande eller Måklare här i Staden. Widare mundtelig underrättelse lemna han hells, om någon, uti Herr Kamereraren Weners hus wid Reparebanen, söker och efterfrågar Johan Hendric Bergin.

En hirtschwångare, som är funnen mellan Fatighuset och Drotninge-porten, kan återfås hos Waktmästaren Grafwelen, boende wid stampen.

Rättelser.

Uti förra Numret, s. 643 r. 14, bör läsas *évégeste*, liksom på följande sidan.

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 24 October 1761.

Tänkar öfwer min duble femstysfwer*.

Det är en glädje för en Actor, at kunna upfå en titel, som säurer Läsare i förnögetlig wäntan, hwad däreöfwer kan sägas. Men det är icke mit upfat, at anställa någon betraktelse öfwer titlar, antingen på böcker, eller människor. Det är allena min duble femstysfwer, en Eremit, som nu ligger för mina ögon: och ehuru litet man skulle tro, at det wore om honom at säga, så bekänner jag doch, at jag med större swarighet ställer mine tankar om honom i ordning, än jag hittarpå, hwad jag skal säga. Doch jag brukar mit gamla hells-wäld, och skrifwer som det faller mig i hägen.

Jag kom i går til at läsa om *filnad inellan mors-wett och Scholä-wett*. Jag läste därpå om sassa mynt i Polen. Huru underligen träffar det ena in med det andra! Min duble femstysfwer är jämwal

Uu

* Denne artikel är insänd, och lærer twiswelsutan behaga Läsare af alla slag.

jämväl et af de falska mynten, som vittnar om sin mästares moder-wett.

Det är mig omögeligt at säga, af hwad metall han är; ty han är ljusare än koppar, och ej så gul som messing: han stöter ganska litet på hwitt, och kännes något fetagtig, som talgsten; han har sin rättige prägel; och jag sluter, at blandningen i honom skulle wara nyttig at weta: ty han synes ej hafwa någon ansägning af erg.

Jag förstår mig ej på metallernas förvandling, och anser de wisas sten med et dumt årlöje. Om jag på en dag kunde förwandla et stort gråberg i guld, hölle jag före, at jag gjort ingalunda så stor nytta, som den där lagt et par sammar gårdesgård. Alt hwad jag wunnet, wore at sätta människjo-slåget i willerwalla och en ömkelig oreda: ty antingen skulle guldet mista sit värde, eller människjo-handelen bli hiffeligen förökad; på den förra händelsen wore ingen säker om sin egendom; och på den senare stodo hela samhällen, med otaliga människjo-lif, i fara.

Men med alt detta sägnar jag mig at så mycket moder-wett, som mästaren wisat wid min dubbla femstyfwer. Jag har noga undersökt, antingen han är präglad eller guten; och jag har anledning at tro det senare, af de små hålör, som synas efter gjutsanden. Men de äro ock så små, at om myntaren guter med Swenskt gjutsand, hade han kunnat göra Fäderneslandet och sig self en god tjänst, om han wetat upträcka sit synd, hwilket förtjenat belöning.

Ofta har jag undrat på min dumbhet, då jag sedt en och annan myntares arbete. Jag menar, at genier och jordarter i Sverige hafwa lika öde: de ligga i det dolda, de upletas icke, de nytjas icke. Obegripeliga willerwalla! de dumaste hufvuden arbeta; men de qwickaste lärjas, selfswaldas, och druka hela sin qwickhet, at siffa til sig all arbetslönen. Huru sällan bor wett och flit inom en och samma tröja! Nä, kanske det skulle intet daga helter; ty då singo wåre goddags-piltar en olycka.

Med alt detta kan jag likwäl ej annat, än besklaga wåre falske myntare, Bancosedel-makare och önlige. Jag har en råtmätig affyr för deras göromål; ty de stöta den almånna säkerheten: och ingen wet, hwad han äger, om de hafwa framgång. Alltså påstår ingen, at de stola blifwa straffade; jag önskar allenast, at de woro de endaste, som ställa wår egendom i wågspel. Men om jag dristade, at jämväl härwid wisa någon människjo-kärlek, understode jag mig, at bedja för dem. Huru nu? förlåt mig, at jag går inom Ryske granten, men i upsåt at komma strax igen. Jag beder at ingen tjuf, ingen falsk myntare, må bli hängd eller dödad. En människjas lif är mer, än någre tusende dalers egendom. Herr Morus har yrat samme tankar. Guds lag dömer mandråparen til döden, men aldrig tjufwen. Hör med tålmod ännu et ord.

Om hwar och en misgjerningsman blef straffad på det wiset, at han skulle göra godt, hwad han gjort ondt, och det efter brottet; så skulle kanske

den saken hafwa sin nytta. Jag skulle för at arre-
stancer dömas på listid, skulle då förhopning om
den så kära friheten göra dem estertankfame och sit-
tige. En borgelig bättring hade rum, och de som
nu för all sin listid äro olyckelige tårare, skulle
wara nyttige. En som kan göra Banco-sedlar
eller falska mynt-sorter, skulle göra messings- och
koppar-arbete, som nu förskrifwes utifrån; och de
som det ej kunde, skulle lära nyttiga handaflogder.

Men detta oagtar, ja besinnar jag, at falska
myntare misbruka Konungens namn, och fatta
des stämpel på falska waror. Nej, jag beder ej
för dem; och är glad, at jag intet äger i mit för-
war, som är mig angelägnare, än utan af min du-
ble femstyver.

Det är likwäl et stygt ofynne, at wara en
falsk myntare. En del af mine Åhörare offra
mig ofta enkla rundstycken; fast jag förtrycker, at
taga emot så litet på Altaret, som den yslaste tig-
gare; och jag kan således ej begripa, hwad som
kunat bringa dem til, at omskapa de tjockare
rundstycken til halwa styfrar. Det är allenast en
stettedels öres wiinst, och den blott inbillad: ty det
synes latteligen, när man ser nogare efter. Så-
dane har jag många sådt, och gifwet ut för rund-
stycken; men kunde den, som omskapar mynt, ej
med samma tilltagshet göra sig bättre bättnad på
lika tid, om han wid spiselden lagade til spårwel-
stickor eller Skopinnar? Ach! du arma människja,
hwad är du för et creatur!

Jag hade här den bästa anledning, at tala om
Preste-rättigheter, och at wisa, huru de förswillas,
förminskas och försakras, samt huru offer, tionde,
m. m. som til Presternas underhåll är anslaget,
och dem af Swea och Göttha Konungar försakrat,
börstjåles. Men jag wil tåga så länge; ty den
som ingen femstyfwer har, kan afundas öfwer min
duble, när han ser honom på långt håll, och wet
intet, at egendomen är mindre, än han synes. När
hoen är tom, så bitas swinen.

Hwad kan nu sägas mer om min duble femstyf-
wer? Jo: han är en insparrad egendom, som i sin
mörka fångelse gör mig öfwen så stor hugnad, som
mycket annat gör sine ägare, då det ej kan nyttjas,
eller i hufwa werket brukas til fördel. Detta pap-
pers-ark skal wita, at jag war mig öfwen så godt
at min duble femstyfwer, som mången smulgråt at
sin hela penninge-fatta. Jag ser ingen förmån
utan på min sida. Han läser sin fatta inne, så
gör jag med min duble femstyfwer; han smilar
nögd at det rum, där lisa hwilar; jag lita så nögd
at det rum, där jag har min lulle. Nej, här må-
ste wara wäsentelig årtillnad; han kan handla med
sin liggande så, men jag icke så: ja nu står jag
där. Högårde Disputations ande, hjelp en öm-
bellig Respondens, at distingwera, limitera. Nej,
jo, låt se: jag kan och handla med min. - Nej, det
går intet an; men ännu mindre at tåga. Meta-
physica! nej, jag har förlorat. Jag måste räfone-
ra på mit gamla wis, som en bonde, eller en an-
nan, som tänker ända fram. Det går an, kom

nu: handla; ja huru då? Kaufte hälften af handlande handla på inter, på credit; ja wäl: Jag låter min duble femstyswer ligga, och handlar ändå. Men min wederdeloman lånar ut sit capital. Häll: än om det är möjligt, at hela kattan blir äfwen så et idel berydande capital, som min duble femstyswer, eller et tjenligare werktug för skinneri, egenytta och snålhet, än min falske penning, hwilken jag lifwäl med en styswer quidsstyswer kan bringa ut til 20 styswer med l'agio. Låt wara, at dumhufwuden falla det bedrägeri; jag swarar nej: det är speculation efter costume, och sätter jag min duble femstyswer emot en flaut, om icke samma skada timar dageligen.

Min duble femstyswer gör mig samma nytta, som en character, Rang eller dylikt, och tänk huru lita detta är! det felas intet på ena sidan, mer än werkelig lön, och i mit mynt allena styswer: ty prägelen är riktig. Har en characteriserad den förmånen at bli hedrad; nej, jag skulle hafwa et annat ord = at bli framdragen i höglåter; så har jag den förmånen, at ej skatläggas för min duble femstyswer, och får sitta wid min bordsände lifafullt.

Ingen må härwid göra en trumpen mine, och tänka at min duble femstyswer är odugelig; nej, i sanning icke. Jag wil nu ej agera Arlequin längre; därtill blef jag förledd i min Disputation: nu wil jag wara alswarsam. Min duble femstyswer skal göra mig mycken tjenst, och jag skal wid lediga stunder språka med honom. Han kostat mig hwarken caffe, tobak eller brännewin. Språk

ka med et mynt, är det at wara alswarsam? Nå, hör först, och dömd sedan: eller bör det icke så wara? Min duble femstyswer löper ej i alla stugor med det jag sagt; och det wore wäl, om wårt omgångesfolk af honom lärde förtrolighet. Han gensäger mig wist icke i alt, hwad jag kommer fram med, och huru många göra icke det? Han lifmar ej, och gör mig ingalunda storsint; emedan han wissar riktigt, hwad jag i honom åger. Men han ger mig doch ämne til wigtige tankar. För exempel: min käre Piecenberg! efter du har character af dubbel femstyswer, säg mig, hwarföre du är så ensam, och jag så ganska sällan får se någon af dem, som äro i werkelig tjenst? Han swarar: Mine kamerater äro illa medfarna; de mest äro tomde, och hafwa taget tjenst hos främmande; någre så äro dömda til fängelse wårre än jag: ty hwad mig angår, så hade wäl min fader äruat mig til at resa, och bese mig; men min mor war orsaken, at jag såsom förmycket phlegmatisk, är helre stilla. Det fågnar mig, at jag råkade i bekantskap med Er, min Herre! som låtet mig hwila i tio år, och synes wilja lemna mig samma frihet hädanefter. At jag är så ensam, kommer af samma orsak. Ty det som gör ingen nytta, det blir wäl hemma, ehwad det är folk eller penningar.

Men kan du ej gifwa mig underrättelse om dine kamerater, som blefwo födde år 1739, ätwen som du? Jo men, jag wil säga något, och min Herre får ursägta mig, om jag ändå tiger med mycket.

Vi komme ut det nämnda året, och vi passade för bärrer, än vi såge ut. Jag kan ej besfrida, at man då gaf redan folk undertiden högre titel, än efter deras inre värde; men mine bröder fingo dock mindre heder, än de förtjente; ty de buro allenast en stämpel af tio styver, fast de aldrig gullu mindre än tolf. Om jag skal gissa orsaken til denna oskicket, så tror jag 1) at landet war ej än råfat i värre tillstånd, än at man hade hopp om des hjelp. I Varen Gözjes tid, och altså i den utslatte perioden för landet, kommo ju någre fram, som commenderade sex eller tre af våre kamerater, hvilke likväl allesamman, ända til de sänste, togo förerrädet för oss. De woro likväl til sin prägel ej så gode, som de gamle Carlarnas bussar och Christinas swenner. Landet hade wid vår ankomst en tjugu åra fred, och ingen människa kunde tänka annat, än at wi åter tjugu år därefter skulle anses efter vår titel för 10 styver, och de gamle Carolinere för 20. Men bladet är wändt, och de få af bägge slagen berättas dubbelt högre, fast utlänningen ej gifwer dem förhöging uppå characteren. Ja, hwad skal man säga om alt det underliga i werlden? inget ting är owanligare, än at wara beständig, och intet wanligare, än friga och falla. Jag erkänner min Herres godhet, som behagat så länge warda mig; jag wet, det är förprägelen, den jag dock sådt oförlyst; icke des mindre undrar jag på den högagning, och det afgudiska förtroende, som sättes på mine ägta bröder.

De kommo fram utan twiswel i den affigt, at de skulle löpa hit och dit in- och utomlands, och hemta hit allehanda saker, som woro nödtorftiga och förfriskande, m. m. Hwar och en tänkte då, at rörelsen skulle tiltaga, särdeles som ingen kunde besfrida någon Swenskt, at bruka sin egendom. Men som försarenheten lärt, at en som ägde hele starar af mine bröder, och kallades Handel, war intet alldeles riktig i hufwudet; så förordnades förmyndare för honom; ja, han fick och någre betjenter, som skulle gå honom til handa. Jag bekänner, at detta alt war wäl uppfunnet, och Herr Handel tarfwade förmyndare. Men jag kan ej säga, huru det warer mögeligt, hwad sedan skedd. Herr Fabricque tyktes wara en stilla och arbetsam karl; hans hufwudsak war at spara, och wärsiwa mine bröder, samt at behålla dem i sin tjenst: utom des war Herr Contraband en skarp ordningsman; han reste af och an wid hafsvidan, och förbödd, at någon skulle komma in i landet, som kunde läcka ut en enda af dem, samt at någon skulle så resa widare, än inom Sweriges gränser. Men ehuru man förbehogde resan, kommo dock bröderna ut. Ingen kan säga genom hwad hål: det är nog; de äro borta, och ehuru man wil läcka dem in igen, så tror jag, at det swäriligen låter sig göra.

1) 2) 3) 4) 5) 6) 7) 8) 9) 10) 11) 12) 13) 14) 15) 16) 17) 18) 19) 20) 21) 22) 23) 24) 25) 26) 27) 28) 29) 30) 31) 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100) 101) 102) 103) 104) 105) 106) 107) 108) 109) 110) 111) 112) 113) 114) 115) 116) 117) 118) 119) 120) 121) 122) 123) 124) 125) 126) 127) 128) 129) 130) 131) 132) 133) 134) 135) 136) 137) 138) 139) 140) 141) 142) 143) 144) 145) 146) 147) 148) 149) 150) 151) 152) 153) 154) 155) 156) 157) 158) 159) 160) 161) 162) 163) 164) 165) 166) 167) 168) 169) 170) 171) 172) 173) 174) 175) 176) 177) 178) 179) 180) 181) 182) 183) 184) 185) 186) 187) 188) 189) 190) 191) 192) 193) 194) 195) 196) 197) 198) 199) 200) 201) 202) 203) 204) 205) 206) 207) 208) 209) 210) 211) 212) 213) 214) 215) 216) 217) 218) 219) 220) 221) 222) 223) 224) 225) 226) 227) 228) 229) 230) 231) 232) 233) 234) 235) 236) 237) 238) 239) 240) 241) 242) 243) 244) 245) 246) 247) 248) 249) 250) 251) 252) 253) 254) 255) 256) 257) 258) 259) 260) 261) 262) 263) 264) 265) 266) 267) 268) 269) 270) 271) 272) 273) 274) 275) 276) 277) 278) 279) 280) 281) 282) 283) 284) 285) 286) 287) 288) 289) 290) 291) 292) 293) 294) 295) 296) 297) 298) 299) 300) 301) 302) 303) 304) 305) 306) 307) 308) 309) 310) 311) 312) 313) 314) 315) 316) 317) 318) 319) 320) 321) 322) 323) 324) 325) 326) 327) 328) 329) 330) 331) 332) 333) 334) 335) 336) 337) 338) 339) 340) 341) 342) 343) 344) 345) 346) 347) 348) 349) 350) 351) 352) 353) 354) 355) 356) 357) 358) 359) 360) 361) 362) 363) 364) 365) 366) 367) 368) 369) 370) 371) 372) 373) 374) 375) 376) 377) 378) 379) 380) 381) 382) 383) 384) 385) 386) 387) 388) 389) 390) 391) 392) 393) 394) 395) 396) 397) 398) 399) 400) 401) 402) 403) 404) 405) 406) 407) 408) 409) 410) 411) 412) 413) 414) 415) 416) 417) 418) 419) 420) 421) 422) 423) 424) 425) 426) 427) 428) 429) 430) 431) 432) 433) 434) 435) 436) 437) 438) 439) 440) 441) 442) 443) 444) 445) 446) 447) 448) 449) 450) 451) 452) 453) 454) 455) 456) 457) 458) 459) 460) 461) 462) 463) 464) 465) 466) 467) 468) 469) 470) 471) 472) 473) 474) 475) 476) 477) 478) 479) 480) 481) 482) 483) 484) 485) 486) 487) 488) 489) 490) 491) 492) 493) 494) 495) 496) 497) 498) 499) 500) 501) 502) 503) 504) 505) 506) 507) 508) 509) 510) 511) 512) 513) 514) 515) 516) 517) 518) 519) 520) 521) 522) 523) 524) 525) 526) 527) 528) 529) 530) 531) 532) 533) 534) 535) 536) 537) 538) 539) 540) 541) 542) 543) 544) 545) 546) 547) 548) 549) 550) 551) 552) 553) 554) 555) 556) 557) 558) 559) 560) 561) 562) 563) 564) 565) 566) 567) 568) 569) 570) 571) 572) 573) 574) 575) 576) 577) 578) 579) 580) 581) 582) 583) 584) 585) 586) 587) 588) 589) 590) 591) 592) 593) 594) 595) 596) 597) 598) 599) 600) 601) 602) 603) 604) 605) 606) 607) 608) 609) 610) 611) 612) 613) 614) 615) 616) 617) 618) 619) 620) 621) 622) 623) 624) 625) 626) 627) 628) 629) 630) 631) 632) 633) 634) 635) 636) 637) 638) 639) 640) 641) 642) 643) 644) 645) 646) 647) 648) 649) 650) 651) 652) 653) 654) 655) 656) 657) 658) 659) 660) 661) 662) 663) 664) 665) 666) 667) 668) 669) 670) 671) 672) 673) 674) 675) 676) 677) 678) 679) 680) 681) 682) 683) 684) 685) 686) 687) 688) 689) 690) 691) 692) 693) 694) 695) 696) 697) 698) 699) 700) 701) 702) 703) 704) 705) 706) 707) 708) 709) 710) 711) 712) 713) 714) 715) 716) 717) 718) 719) 720) 721) 722) 723) 724) 725) 726) 727) 728) 729) 730) 731) 732) 733) 734) 735) 736) 737) 738) 739) 740) 741) 742) 743) 744) 745) 746) 747) 748) 749) 750) 751) 752) 753) 754) 755) 756) 757) 758) 759) 760) 761) 762) 763) 764) 765) 766) 767) 768) 769) 770) 771) 772) 773) 774) 775) 776) 777) 778) 779) 780) 781) 782) 783) 784) 785) 786) 787) 788) 789) 790) 791) 792) 793) 794) 795) 796) 797) 798) 799) 800) 801) 802) 803) 804) 805) 806) 807) 808) 809) 810) 811) 812) 813) 814) 815) 816) 817) 818) 819) 820) 821) 822) 823) 824) 825) 826) 827) 828) 829) 830) 831) 832) 833) 834) 835) 836) 837) 838) 839) 840) 841) 842) 843) 844) 845) 846) 847) 848) 849) 850) 851) 852) 853) 854) 855) 856) 857) 858) 859) 860) 861) 862) 863) 864) 865) 866) 867) 868) 869) 870) 871) 872) 873) 874) 875) 876) 877) 878) 879) 880) 881) 882) 883) 884) 885) 886) 887) 888) 889) 890) 891) 892) 893) 894) 895) 896) 897) 898) 899) 900) 901) 902) 903) 904) 905) 906) 907) 908) 909) 910) 911) 912) 913) 914) 915) 916) 917) 918) 919) 920) 921) 922) 923) 924) 925) 926) 927) 928) 929) 930) 931) 932) 933) 934) 935) 936) 937) 938) 939) 940) 941) 942) 943) 944) 945) 946) 947) 948) 949) 950) 951) 952) 953) 954) 955) 956) 957) 958) 959) 960) 961) 962) 963) 964) 965) 966) 967) 968) 969) 970) 971) 972) 973) 974) 975) 976) 977) 978) 979) 980) 981) 982) 983) 984) 985) 986) 987) 988) 989) 990) 991) 992) 993) 994) 995) 996) 997) 998) 999) 1000)

Gamla Nyheter.

Förteckning öfwer de namnkunnigaste Pestilencie-tider i Sverige *.

År 1315 regnade det med förfräckeligt åfbedunder hele sommaren, hwaruppå fölgde stor hunger och almän pestilencia, hwaraf tredjedelen af människjorna dogo. Året därefter regnade blod wid Ringstaholm.

1345 påstod den stora pestilencien, som inom fem år hädanrykte halfwa delen af människjorna.

1350, i Konung Magni Smeks tid, öfvergick icke allena Sverige, utan ock nästan hela werlden en stor och almän pestilencia, som 2 år tilföre begyntes i Indien, och utödde både städer och länder, hwarföre den i gamla Swenska skrifter och handlingar kallas ån diger-döden, ån swarta och stora döden. Man håller gemenligen så före, at de många förstörde boställen och gamle borgar i Fogar och ödemarker, med åttebackar, samt höge upreste runestenar, denna tiden blifwet ödelagde, och aldrig sedan kommet at bebos; hwilket ock Dlaus och Laurentius Petri i sina Krönikor stadfästa. Märkwärdigt år, huru denna pesten i Sverige warer så namnkunnig, at folket, som quarlesde, ja ock hellswe Konungarne, begynt at skrifa och räkna åretalen efter denna döden; åfwen som fördom

Stebde

* Samlingen är gjord af den bekante Fornäskaren Brenner.

Stebde efter Syndafloden, hwilket med Konung Magni Smeks och des Sons egna original-bref kan stadfästas, så lydande:

„Wij Magnus och Haqvin, Konunga medh Guds nåd, Norrighs och Swerrighs Kennomps, med desso waro närwarande öpno brefwe, at opå credio åhrena åpter stora döden, ta hiolloom „Wij med warom Swerikes mannom en dag i „allreffio, ic.“

Munkarne hafwa ock på deras art welat lemna efterkommanderna en åminnelse af denna stora pesten, genom en latinsk vers, den jag tror, at hwarfen Virgilius eller Ovidius, om de leswat, kunnat utreda, så lydande:

Rastrum, Tricrumbum, Spiuthlongum, maxima pestis.

hwilket skal betyda årtalet MCCCL.

1529 öfvergick Norrige den så kallade Ångelske swetten, efter den i det landet begyntes, som jämwäl war en art af pestilencia, hwarigenom många tusende människjor blifwet bortrykte.

1548 och 1549 grasserade pestilencien så wäl i Stockholm, som ånnorstådes i Riket.

1565 gick uti Stockholm den så kallade stora pestilencien, då 18000 människjor dogo, och som den tiden syntes så gruswelig, at hwarfen dragare tilråkte; eller Presterskaret huuno med at begrafwa allesamman, utan måste låta dem nebergaswas hwar på annan uti stora och wida gruster, doch at tid inom Ryrkogårdarne på malmarne. Denna pestilencia

pestilentia continuerade och äret därefter, nämligen
1566, så wäl i Sverige, som i synnerhet uti Upland.

(Slutet härnäst.)

Hwad Nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgske Wärelconsten.

Onsdagen, den 21 October.

London	67 $\frac{3}{4}$	- - -	Dal. R:mt.
Amsterdam	63 $\frac{1}{2}$	- - -	M:f R:mt.
Hamburg	67 $\frac{1}{4}$	- - -	M:f R:mt.

Auctionen på Theerna börjades förleden Tors-
dag: priset på de gräfve har lupet från 67 til 73
styfwer.

Utgångne äro Skepparne William Stead til
Litch, och Swen P. Bernander til London med
järn och bräder, Joh. And. Romel til Medelhaf-
wet, och Jan Onken til Hamburg med fill.

Helsingör. Den 12 October gingo härigenom
Skepparne Casper Nyberg, Christ. Span, Jerpe
Larsson, Olof Aschenbourn och Emanuel v. Glashu
ifrån Stockholm til Amsterdam, Lissabon, Ålborg,
London och Livorno med bräder, tjära och järn;

Anders

Anders Holm och Leonhard Kruse ifrån Stralsund
och Carlshamn til Göteborg med last, Nielas
Siff ifrån Åbo til St. Ubes med bräder, Jan
Forstius ifrån Helsingfors til Cadix med dito, och
Johan Ulter ifrån Marstrand til Norrköping med
fill. Den 14. Alexander Wikström ifrån Göthe-
borg til Carlshamn med fill, Christ. Windelbom
och Swen Dahlgren ifrån Marstrand til Stockholm
och Libau med dito. Den 15. Peter Hansen Eb-
be och Magnus Görling ifrån Göteborg til Cal-
mar och Libau, Johan Frid. Erkel och Frid. Af-
mussen ifrån Marstrand til Stockholm, alle med
fill, Joseph Korkerl, Johan Kopwart och Johan
Wibbore ifrån Stockholm til Hull och Ungeland
med järn, Swen Andersson och Jöns Andersson
ifrån Göteborg til Calmar och Königsberg med
fill, Elias Unonius ifrån Louisa til Cadix med brä-
der, och Nielas Gurahn ifrån Norrköping til Mar-
strand med tunnor. Swenske Krono-lastdragaren
Solen, förd af Herr Capitaine-Lieutenanten Est-
berggen, och åmnad ifrån Carlscrona til Göthe-
borg, är i dag ankommen. Skeppet, Prins
Gustaf Wasa, ifrån Stockholm, anlände här på
redden den 12 dennes; men commenderande Ca-
pitaine-Lieutenanten Lillander är med döden af-
leden wid Röge-Bugt. Den 16. Marc. Thomesen
och Anders Christman ifrån Stockholm til London
och Irland med järn, John Walgren ifrån Åbo til
Lissabon med dito, Hans Petersen och Eric Peter-
sen ifrån Riga til Göteborg med fill. Den 17.
Johan Christ. Nyberg, Anders Andersson, Eric
Åman

Åman och Anders Blom ifrån Stockholm til London och Dublin med tjära och järn. Den 18. Lorens N. Berg ifrån Marstrand til Stockholm med sill, N. Fogelström ifrån Carlshamn til Uddewalla med stäfwer, Peter Lifsdahl ifrån Louisa til Cadix med järn, Olof Lockner ifrån Stockholm til Portugal med bräder.

Små Kyrko-tidningar.

I dag har Commministern och Skeps-Prædikan-ten, Herr Jonas Wallin, undergådt Examen Pa-storale.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 15 til den 22 dennes födde 4 Goffe- och 2 Flickobarn; och däribland et par twillingar: Wigde Herr Jus-tus Daniel Liborius Blenderman och Madame In-geborg Elis. Forsberg; Keps-lagaren Gustaf Dal-berg och Enkan Brita Kulman; Brandtwaktskar-len Jonas Elffström, och Pigan Catharina Sund-beck; Zimmermannen Asmund Forsell och Pigan Elin Olofsdotter: Döde Ynglingen Niclas Beck-man af lungfot, och 1 Flickobarn af feber.

I Tyska Församlingen födde 3 barn.

I Kronhus-Församlingen födde 3 barn: Wigde Fortifications Zimmermannen Erland Andersson och Pigan Maria Larsdotter; Dragonen Lars Håg-gelund och Pigan Kerstin Andersdotter; Soldaten Peter Krok och Pigan Annika Olofsdotter: Döde 3 barn af tröstken och slag.

Fabel

Fabel.

En Ugla alla foglars gåck,
Som wille fallas qwick och täck,
Blef i sit högmod nästan galen.
Af alla gjorde hon föragt,
Från Junos fogel i sin pragt,
Til lille Jöde Nättergalen.

En dag, då foglars lätta tropp
Til Ornens Thron sig swingar opp,
Wår Ugla lustens rymder måter.
Hon bröstas sig af öfwerdåd,
Och åskar heta Hånes Nåd;
Om rangen hon med alla träter.

Wår Örn, som åfsewiggen bar,
Från högden Uglan drifwet har,
At uppå mörka platser spöka.
Det sågs, at hon sig ropar trött:
Om åran icke dig har födt,
Pass på at höghet efterlöka.

Kundgörelser.

Bok-auctionen, som til den 31 dennes är utfatt, börjas i Domproste-huset kläcka 2 efter middag, då de resterande efter förre Bok-auctionen täktes klarera sine räkningar.

Gifwies tillänna, at Färgare-Enkan Neufammer-nhigen flyttat ifrån Handelsmannen Herr Hern-dals hus på Konungsgatan, och bor uti sit eget på
Köp-

Röpmansgatan, wid östra hamnen, näst in til Herr Benj. Bagges: hwilket dem til esterrättelse tjenar, som hafwa kläden, walmar, strumpor och garn at hadanefter inlemna.

Hos Handelsmannen, Herr Eric Herndahl, finnas til bästa pris ungefärligen 50 stycken silketunnor af bok, wäl och försvarligen gjorde af Mäster-böckare här i staden.

En wagnbo, samt en packbo in i gården, är ledig, at mot hyra nyttas. Underrättelse sås hos Guldarbetaren Herr Olof Fernlöf.

Til salu angifwes en swart klippare hos Mästaren Apelberg wid Segeldals-fabriken, som yrar sig self om priset.

Uti et hus på Wallgatan är redan för 3 weckor et swin ankommet, hwartil ingen ägare wil sig iufinna. Fast ämnet är mindre snygt, at utbreda sig uti; får jag doch omögeligen göra platsen almän, dit creaturet begifwet sig, innan närmare tilstånd erhålles.

Någre gurfottingar finnas til köps, utan twiswel för billigaste pris, och säljas på Rådstugokällaren.

Hos Herr Frid. Sander på Stads-källaren finnas goda berg-ostron.

Rättelser.

I sista Numret, s. 666, r. 12, är swårigheten, at få tilväckeligen wäl gjorda werfmg, utelemnad: likaledes borde jag, s. 668, r. 5, Frisivet Stockholms Slot, i ställe för Nilsens Ständer.

Götheborgska Magasinet.

Lördagen, den 31 October 1761.

Fortfättning af Tankar öfwer min duble Femstyfwer.

Min Herre wet, at jag då och då sådt en och annan af mine bröder til sällskap i er pung, i synnerhet wid stora högrider, och dyllka glada tillfällen. Jag wet ej egentligen orsaken, hwarföre de snarare än jag kommet at resa; doch har jag tillbragt hela nätterna i samtal med dem, och sådt höra mycket. Det wore förwidlyftigt, at om-tala deras resor. I känna dem; de wilja anses för renare än andre; de förebrå mig, at jag har förmycket swafwel, och ärd likwäl selfwe de stam-blaste, oblygaste och ostadigaste buffar i werlden. Menar Herren, at de stämas för at berättat hwarannan sine odygdige wägar. Där är et stoff ibland, at jag måste hålla för dronen. Hör på, ropar en, så skal jag berätta min resa från en handlande til en B = = e. Nej, skrifer en annan, jag reste en gång ifrån en lieen S = = r til et Fruncim-
mer.